

Medborgarmöte Bälaryd 2025

Deltagande: Beata Allen, Mikael Fornander, Michael Wirestam, Sonja Michanek, Lars Skeppås, kommunpolis Mikael Sjöbrink och 9 medborgare från Bälaryd.

Kommunpolis

Mikael Sjöbrink berättar om lite om polisens närvaro på höglandet och om vad som händer lokalt. Han visar lite statistik på anmälda brott i Aneby kommun, och bedrägeribrott, tillgreppsbrott, våldsbrott och skadegörelse har minskat. Även bedrägerier har minskat. Bedrägerier är ett stort problem som särskilt drabbar äldre och där tillvägagångssätten varierar.

Grannsamverkan är viktigt för att minska brott. Nu finns en grannsamverkansappen där information går ut. Där kan även lokal information gå ut. Polisen tar tacksamt emot information om människor som rör sig i områden på ett misstänkt sätt. Det händer att internationelle ligor (IBN) kommer och utför stölder. De hyr ofta stugor i ett par veckor eller bor på en camping eftersom de behöver en bas att utgå från. Detta har även drabbat Aneby.

Någon undrar hur ofta samhällsinvånarna kommer eller kontaktar poliserna när de är i Blåljushuset. Det har Mikael ingen siffra på, men tanken är att poliserna ska vara ute i samhället och röra sig där.

För att förebygga brott så samverkar polisen med skolan, fastighetsbolag och andra aktörer. Det behövs för att rikta insatserna rätt. Någon påpekar att mycket information finns i olika sociala medier, men dessa bevakas inte av polisen. Däremot kan det vara positivt när det blir en form av grannsamverkan.

Någon frågar hur mycket droger som cirkulerar i Aneby. Det är svårt för polisen att veta, det kan man märka på hur många man stöter på som är drogpåverkade. Gällande rattönykterhet så har det blivit vanligare att man är påverkad av droger än av alkohol. Det är inte bara barn och ungdomar som nyttjar droger, det har blivit allt vanligare att även vuxna med ordnade liv brukar droger. Gällande ungdomar så var uppmärksam på avvikande beteenden, om ungdomen har mer pengar att röra sig mer än vanligt. Då bör man ställa frågor.

När skyltar och klistermärken för grannsamverkan börjar bli urblekta så kan man få nya. För att få nytt material kontakta kommunpolis Mikael Sjöbrink.

Många frågor som kommer in gäller höga hastigheter i trafiken. Alla poliser kan rapportera in överträdelse. Ibland får polisen tips om drabbade vägsträckor och väljer att titta närmre på dessa.

Avfallshantering

På gång nu är kärl två, för plast- och pappersförpackningar. Kärl för glas- och metallinsamling utreds efter att kommunen, tillsammans med många andra kommuner, har gjort en skrivelse för att få ökad rådighet över insamlingen. Papper- och plastförpackningarna ökar hela tiden medan glas och metall minskar. Det är sannolikt ett nytt kärl på väg till bygdegården, men kundtjänst kan ge detaljerad information om detta.

Per-Erik berättar att grunden till närsortering, som det numera heter, kommer i grunden från beslut i EU och syftar till att öka insamlingen av förpackningar för att kunna materialåtervinna dessa i högre grad. I en nationell jämförelse ligger Sverige någonstans i mellanskiktet och har en bit kvar för att kunna komma i nivå med de länder som lyckas bättre inom EU. Det är inte helt representativt för Aneby, här är vi ganska duktiga på att sortera. Det finns även möjlighet att få trädgårdsavfall.

Textilier fick tidigare inte längre slängas, vilket gjorde att ideella föreningar som tagit hand om kläder blivit överbelastade. Denna lag har ändrats. Så från och med 2025-01-10 får man slänga trasiga och kasserade

textilier i restavfallet. Numer kan man även lämna in textilier på kretsloppsgården. Tänk på att inte lägga blöta textilier i återvinningen. Någon frågar om slängande av textil som är trasigt, eftersom man tidigare kunder återvinna som lump. Det finns dock inte teknik än för att ta hand om och återvinna textilier. Per-Erik tror inte att återvinnandet av textilfibrer inte kommer utvecklas förrän branschen blir skyldig att omhänderta textilen på samma sätt som sker med förpackningar, där finns ett värde i förpackningarna.

Det har varit mycket på kretsloppsgården på senaste. Därför har öppettiderna förlängts med en timme. Personalen får beröm för att de är så trevliga och hjälpsamma.

Trafiksituationen väg 132

2010 och 2014 så har lokala aktörer begärt en hastighetssänkning till 60 km i Bälaryd. Då har Trafikverket inte ansett att det finns tillräckliga skäl. Någon undrar vad som ska till för att det ska finnas skäl för en hastighetssänkning. Det finns många aktiviteter som man tycker motiverar en sänkning såsom hästgårdens aktiviteter, kyrkan, hemtjänst och annat. Michael menar att det finns en mållkonflikt mellan framkomlighet och trafiksäkerhet och att det som kan påverka är en ökad trafikmängd (var det så du sa??), men att det troligtvis är svårt att få till. Det kan dock vara värt att försöka igen och peka på de förändringar som skett sen sist.

Trafikverket nyligen presenterat förslag till nationell plan för infrastrukturen åren 2026–2037 med stora satsningar där man ska jobba hårt med eftersatta vägunderhåll, bärighet åtgärder och bidrag till enskilda väghållare.

Kommunen betalar årligen ut bidrag till enskilda vägar. Kommunen betalar också ut bidrag till utfartsvägar. Lättast är att läsa på kommunens hemsida där denna information finns. Kommunen får information från Trafikverket och kommunen betalar ut baserat på detta.

Vägsamfälligheter

För andra bidrag skickar man in vilka åtgärder som man gjort och därefter beslutas bidragen från Trafikverket. Därefter skickar vägsamfälligheten in det till kommunen, och kommunen betalar därefter ut till väghållaren. Det finns ett minstabelopp på åtgärderna. Markfirmor kan hjälpa till med en offert som kan användas som underlag till Trafikverket.

Attraktivitet i Bälaryd

Sonja berättar om att kommunen de senaste åren satsat på att plantera långlivade lökar på naturliga mötesplatser i kommunen, i tätorten och på landsbygden. I några av byarna har det varit svårt att veta hur kommunen ska göra, eftersom kommunen inte äger någon mark men ändå vill att alla byar ska få något för attraktiviteten. Det kan vara lökar, något träd eller annat i motsvarande prisklass som efterfrågas av bygden.

Någon önskar en lekplats eller lekutrustning, men det är en annan prisklass. En diskussion om säkerhet på lekplatser förs och kommunen inspekterar årligen sina lekplatser. Att göra något naturanpassat kommer som förslag.

En person föreslår två valnötsträd och undrar om det kan rymmas inom budgeten. Det är absolut möjligt. Kommunen vill dock understryka att om träd väljs så står kommunen står för träden och föreningen för skötseln. Kommunen kan bidra med skötselschema. Sonja visar några olika träd och några olika lökmixar som ett snabbt förslag men påtalar att föreningen själv får önska. Föreningen återkommer med vad man önskar efter årsmötet i slutet av februari 2026.

Någon påtalar att det vore kul om folk spontant sätter sig i hembygdssparken och att det skulle vara trevligt med blommor.

Övriga frågor

Markanvändning

En deltagare tar upp frågor om markanvändning och frågor om den järnvägen som tidigare fanns planerad genom kommunen. Beata berättar att den infrastrukturplanen som det gäller har nuvarande regering tagit bort från planeringen. Vad som kommer hända framgent är svårt att säga eftersom det beror på styre efter kommande val. Det är dock svårt för kommunen att planera markanvändningen när det finns osäkerheter gällande en så stor exploatering.

Gällande ett förändrat strandskydd så berör det konstgjorda sjöar, små sjöar och vattendrag. Annars kan man få bygga i strandskyddsområdet i LiS-områden. Lis-områdena finns att se i kommunens digitala översiktsplan.

Längre tillbaka i tiden så användes jordbruksmarken för andra produktionsslag än idag då marken i högre grad används för vall. Det blir foder till köttdjur och ridhästar. Det förstör inte markanvändningen, men det är ekonomiska drivkrafter som ligger bakom. Många små åkertegar brukas heller inte längre. Det är viktigt att vara medveten om detta. Människor jobbar i liten andel nu i skogs- och jordbruket. Man måste ta hänsyn till att vi lever i ständig förändring, även på landsbygden. Frågan är också viktig för beredskap.

Belysning

Det är mörkt och saknas belysning längs vägen. Vägen är Trafikverkets väg och de måste acceptera att kommunen sätter upp nya stolpar i deras vägområde. Kommunen har tagit över de tre belysningsarmaturer som finns genom Bälaryd. Armaturerna har bytts ut men det är inte enkelt att utöka med fler belysningspunkter. Kommunen saknar elanslutning. Det är kostsamt och därtill behöver stolparna sannolikt bytas ut inom överskådlig tid.

Gällande busshållplatsen så togs det upp på förra mötet. Det är möjligt att arbeta vidare med detta så kommunen tar med sig frågan.

Bygglov

Det är besvärligt att få bygglov på landsbygden med. De ärenden som berörs rör ofta fornminnen. Det finns lagar och förordningar som kommunen måste efterleva även om kommunen vill vara möjliggörare.

I Boafall finns en milsten som tycks ha skadats. Länsstyrelsen har tillsyn, men markägaren är ansvarig för skötseln. Markägaren kan få hjälp och vägledning av länsstyrelsen.

Cykelvägar

När Trafikverket äger vägen har kommunen inte rådighet. En fråga gällande cykelväg i Lekeryd kommer upp, men i fallet med Lekeryd så fanns den cykelvägen med i en nationell plan. Kommunen är med som medfinansierare och det rör sig om enorma summor. Det är därför svårt att jämföra Aneby mot en större kommun med mer ekonomiska muskler.